

Bibliografia selektywna dotycząca digitalizacji archiwów i bibliotek w opracowaniu mgr Jacka Kamza (kamza@poczta.onet.pl).

Stan na połowę 2005 roku.

Spis treści:

- **Wstęp**
- **Ogólne**
- **Digitalizacja archiwów i bibliotek**
- **Archiwa cyfrowe i dokument elektroniczny**
- **Wielka Brytania**
- **Podpis elektroniczny**
- **Dokumenty międzynarodowych organizacji + prawo**
  - a) UNESCO
  - b) Unia Europejska
  - c) Polska
- **E-rząd**
- **Komputeryzacja archiwów**
- **Problemy informatyczne, standardy**
- **Komputery a historia (dyskusje itp.)**

Wstęp:

Powyższa bibliografia selektywna została opracowana jako przewodnik po literaturze przedmiotu na temat digitalizacji i środowiska elektronicznego (rozumianego z punktu widzenia humanisty, ze szczególnym uwzględnieniem archiwistyki). Jest to bibliografia selektywna, gdyż trudno ująć całą literaturę dotyczącą powyższego tematu.

Zawarte są tu książki i artykuły, tak naukowe jak i popularnonaukowe, publikowane w gazetach, czasopismach, jak także bezpośrednio w Internecie. Tematem przewodnim powyższej bibliografii jest digitalizacja zbiorów archiwalnych i bibliotecznych. Zawarta jest także literatura dotycząca podpisu elektronicznego, e-rządu itp.

Wydzielono temat Wielka Brytania, z jednego powyższego względu. Autor w ramach pracy doktorskiej zajmuje się digitalizacją zbiorów archiwalnych w Wielkiej Brytanii. Ujęta w tej części literatura dotyczy tak digitalizacji zbiorów archiwalnych i bibliotecznych w Wielkiej Brytanii, jak i rządu elektronicznego na Wyspach, współpracy z obywatelem i archiwum państwowym poprzez dokument elektroniczny i Internet.

Ogólne:

1. *DPC/PADI What's new in digital preservation, A joint service of the Digital Preservation Coalition and PADI.*
2. Eriksen T.H., *Tyrania chwili*, Warszawa 2003.
3. *Historia i komputery*, pod red. B. Ryszewskiego, *T. I: Metody komputerowe w badaniach i nauczaniu historii. Materiały I Sympozjum Polskiego Oddziału Association for History and Computing i Komisji Metod Komputerowych Polskiego Towarzystwa Historycznego, Poznań, 25 – 26 listopada 1994 r., Toruń 1995.*

4. *Historia i komputery*, pod red. B. Ryszewskiego, T. II: *Metody komputerowe w badaniach i nauczaniu historii. Materiały II Sympozjum Polskiego Oddziału Association for History and Computing i Komisji Metod Komputerowych Polskiego Towarzystwa Historycznego, Poznań, 1 i 2 grudnia 1995 r.*, Toruń 1997.
5. IFLA CD 2002, *Materiały z 68 Sesji Rady Głównej i Konferencji Ogólnej IFLA, 18 – 24 sierpnia 2002*, Glasgow, [2 CD].
6. *Komputeryzacja bibliotek*, Materiały konferencji 24 – 26 maja 1993 r., Toruń, pod red. B. Ryszewskiego, Toruń 1994.
7. Lem S., *Bomba megabitowa*, Kraków 1999.
8. Levinson P., *Miękkie ostrze. Naturalna historia i przyszłość rewolucji informacyjnej*, Warszawa 1999.
9. Lorie R.A., *Preserving Digital Information An Alternative to Full Emulation*, „Zeitschrift für Bibliothekswesen und Bibliographie”, 48. Jahrgang, Heft 3 – 4, Mai – August 2001.
10. Negroponte N., *Cyfrowe życie. Jak się odnaleźć w świecie komputerów*, Warszawa 1997.
11. Postman N., *Technopol. Triumf techniki nad kulturą*, Warszawa 2004.
12. Stoll C., *Krzemowe remedium*, Poznań 2000.
13. *Technika Archiwalna w XX wieku*, pod red. S. Sierpowskiego i J. Wiśniewskiego, Poznań 2001. Wojciechowski J., *Bibliotekarstwo: kontynuacje i zmiany*, Kraków 1999.

Digitalizacja archiwów i bibliotek:

1. Adamiec W., *Wydawcy i wydawnictwa elektroniczne w Polsce*, „Biuletyn Informacyjny Biblioteki Narodowej”, nr 3, 20002.
2. Bednarek – Michalska B., *Elektroniczna biblioteka*, „Notes Wydawniczy”, nr 7/8, Lipiec/Sierpień 2002.
3. Bednarek – Michalska B., *Elektroniczne zasoby informacyjne Polski, cz. 2, Digitalizacja zbiorów bibliotecznych i nie tylko*, „Notes Wydawniczy”, nr 7/8, Lipiec/Sierpień 2002.
4. *Biblioteki publiczne w erze cyfrowej: poradnik Pulmana*, red. Joanna Burska, Warszawa 2004. [Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, Propozycje i Materiały, Nr 62]
5. *Biblioteki wirtualne*, [w]: <http://ebib.oss.wroc.pl/linki/wirtua.php>.
6. Bożejowicz K., *Projekt skanowania i zapisu na dyskach kompaktowych dokumentów archiwalnych SPP w Londynie*, „Archeion”, T. CV, 2003.
7. Burba B., *Biblioteka cyfrowa w środowisku akademickim. Analiza oprogramowania pod kątem przydatności do celów edukacyjnych. Implementacja wybranych procedur*, [w]: <http://www.wbc.poznan.pl/publication/784>.
8. Butkiewicz M., *Digitalizacja zbiorów w bibliotekach naukowych*, *Akademia: wykłady, szkolenia i prelekcje, powiązane merytorycznie ze zbiorami, prowadzone głównie przez – i dla – pracowników Biblioteki*, Biblioteka Uniwersytecka KUL, 5 maja 2003, Lublin.
9. *Coordinating digitisation in Europe. Progress report of the National Representation Group coordination mechanism for digitisation Policies and programmes 2003*, Roma 2004.
10. *Digitalizacja w polskich bibliotekach*, [w]: <http://ebib.oss.wroc.pl/digitalizacja/index.php>.
11. Dryzek H., Knapiński R., Radwański A., Stepniak J., *Racjonalizacja dofinansowania działalności bibliotek naukowych – propozycje i postulaty*, „Biuletyn EBIB”, nr 4/2002, kwiecień, [w]: <http://ebib.oss.wroc.pl/2002/33/dryzek.php>.
12. Dudala H., Dziwoki J., *Wykorzystanie skanera we współczesnej archiwistyce – wady i zalety – dotychczasowe doświadczenia*, *Archiwa i archiwiści w dobie społeczeństwa informacyjnego*, [w]: *Pamiętnik IV Powszechnego Zjazdu Archiwistów Polskich, Szczecin 12 – 13 września 2002 r.*, pod red. D. Nałęcz, T. 1, Toruń 2002.

13. Frey F.S., Reilly J.M., *Obrazowanie cyfrowe zbiorów fotograficznych. Fundamenty standardów technicznych*, Kraków 2003.
14. G.Ł., *9000 nowych tytułów*, „Rzeczpospolita”, nr 5, 7 I 2004.
15. Godlewski K., *Luwr przez komputer*, „Gazeta Wyborcza”, nr 154, 3 – 4 VII 2004.
16. Gołębiowski Ł., *Polska klasyka w Internecie*, „Rzeczpospolita”, nr 275, 26 XI 2002.
17. Gontarz A., *Biblioteka bez bibliotekarzy*, „Computerworld”, nr 42, 18 XI 2003.
18. Gontarz A., *Fabryka informacji*, „Computerworld”, nr 9, 1 III 2005.
19. Gontarz A., *Od źródła do źródła*, „Computerworld”, nr 29, 13 VIII 2001.
20. Gontarz A., *Prawo do ochrony i dostępu*, „Computerworld”, nr 32, 9 IX 2003.
21. Gontarz A., *Szukanie w książkach*, „Computerworld”, nr 8, 22 II 2005.
22. Gontarz A., *Wiedza w sieci*, „Computerworld”, nr 9, 26 II 2001.
23. *Good practices handbook*, version 1.3, 3 March 2004, 2004 Minerva Project.
24. Grochowski P., Niezgodka M., Sylwestrzak W., *Biblioteka Wirtualna Nauki w ICM*, Interdyscyplinarne Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego (ICM) Uniwersytet Warszawski ????
25. Janczewska – Sołomko K., *Digitalizacja dóbr kultury z moskiewskiej perspektywy*, „Biuletyn Informacyjny Biblioteki Narodowej”, nr 1, 2004.
26. Jęsiak A., *Klikniesz i ... czytasz*, „Sprawy Nauki”, nr 3 – 4, marzec – kwiecień 2000.
27. Kalota T., *Digitalizacja. Propozycja zorganizowania systemu udostępniania zbiorów specjalnych w postaci elektronicznej*, [w]: www.kalota.centrix.pl/digitalizacja.htm
28. Kania J., *Rozpoczęliśmy digitalizację w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Toruniu*, „Bibliotekarz”, 7/8/ 2003.
29. Kłeczek J., Kwiecień P., Illg J., Nowakowski A., *Cyberbiblioteka. Kto straci, kto zyska, co z książką?*, „Gazeta Wyborcza”, nr 270, 20 XI 2002, (wyd. Kraków).
30. Kłeczek J., *Pytanie o cyberbibliotekę*, „Gazeta Wyborcza”, nr 271, 21 XI 2002.
31. Kolasa W., *Kartka z dziejów komputeryzacji bibliotek polskich (rola Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich)*, „Bibliotekarz”, 3/2000.
32. Komperda A., *Biblioteki polskie na stronach www*, „Sprawy Nauki”, nr 8, sierpień 2000.
33. Konopka M., *Skarby mało znane. Archiwalia polskie na Liście Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Naturalnego*, „Archiwista Polski”, nr 1, 2000.
34. Konowicz A., *Digitalizacja – nowoczesna forma ochrony zbiorów*, „Biuletyn Informacyjny EBIB”, [w]: <http://ebib.oss.wroc.pl/studenci/czytelnia/konowicz.pdf>.
35. Kowalska M., *Centrum Digitalizacyjne w Państwowej i Uniwersyteckiej Bibliotece w Getyndze i jego projekt Gutenberg digital*, „Bibliotekarz”, nr 7 – 8/2002.
36. Kowalska M., *Retrospektywna digitalizacja w Monachijskim Centrum Digitalizacji (Muncher Digitalisierungszentrum)*, „Bibliotekarz”, nr 1/2002.
37. Kreczmar M., *(Nie) każdy umie nieść kaganek oświaty*, „Computerworld”, nr 27, 8 VIII 2003.
38. Krysiak E., *„Szara literatura” w Internecie*, „Biuletyn Informacyjny Biblioteki Narodowej”, nr 1, 2001.
39. Krysiak E., *Biblioteczne wystawy wirtualne*, „Biuletyn Informacyjny Biblioteki Narodowej”, nr 2, 2002.
40. Krysiak E., *Biblioteka cyfrowa w Millenium Silver*, „Biuletyn Informacyjny Biblioteki Narodowej”, nr 1, 2004.
41. Krysiak E., *Journal of Internet Cataloging*, „Biuletyn Informacyjny Biblioteki Narodowej”, nr 4, 2000.
42. Krysiak E., *Polskie sieciowe czasopisma elektroniczne – wykaz źródeł*, „Biuletyn Informacyjny Biblioteki Narodowej”, nr 1, 2002.
43. Krysiak E., *Wielofunkcyjny portal biblioteczny*, „Biuletyn Informacyjny Biblioteki Narodowej”, nr 4, 2001.

44. Krystek H., *Symposium specjalistyczne „Media informatyczne w digitalizacji zbiorów archiwalnych, bibliotecznych i muzealnych”*, „Poznański Rocznik Archiwalno – Historyczny”, R. IV (1996), Poznań 1997.
45. Kula M., Skowrońska M., *Braki specjalne*, „Gazeta Wyborcza”, nr 231, 3 X 2003, (wyd. Kraków).
46. Leszczyński G., *Mój ukochany wróg*, „Wysokie Obcasy”, nr 6, dod. „Gazeta Wyborcza”, nr 33, 8 II 2003.
47. Lipiński T., *Digitisation of Early Journals*, „RLG DigiNews”, vol. 3, no. 4, 15 VIII 1999.
48. *Lokalne zasoby, powszechny dostęp*, Z dr inż. Janem Andrzejem Nikischem, prezesem zarządu Poznańskiej Fundacji Bibliotek Naukowych, rozmawia A. Gontarz, „Computerworld”, nr 42, 18 XI 2003.
49. Łukasiewicz A., *Witkacy z fotela*, „Gazeta Wyborcza”, nr 289, 11 – 12 XII 1999, (wyd. Zielona Góra).
50. MAC, *Cyfrowy Owidiusz*, „Gazeta Wyborcza”, nr 250, 25 X 2002, (wyd. Bielsko Biała).
51. Mancewicz S., *Konserwatyści na spacer!*, „Gazeta Wyborcza”, nr 62, 14 III 2003, (wyd. Kraków).
52. Matwiejczuk W., *Biblioteka elektroniczna dzisiaj*, „Bibliotekarz”, 9/1996.
53. MATY, PAP, *Biblioteka w Internecie*, „Gazeta Wyborcza”, nr 298, 23 XII 2002.
54. Mazur I., *Inwentarz Kanadyjskich Projektów Digitalizacyjnych*, „Archeion”, T. CV, 2003.
55. Miller – Stefańska E., *Narodowa digitalizacja*, „Internet”, nr 4/03, kwiecień 2003.
56. MPF, *Skaner dobry dla Jagiellonki*, „Gazeta Wyborcza”, nr 148, 26 VI 2001, (wyd. Kraków).
57. Niezgódka M., *Rola, perspektywy i rozwój polskiej biblioteki wirtualnej, odczyt na konferencji: „Współpraca bibliotek naukowych w zakresie obsługi użytkowników”*, Warszawa, 23 – 24 września 2002.
58. Nikolova – Houston T., *Jak pokonałam przepaść technologiczną celem ratowania słowiańskich rękopisów*, [w]: <http://archiwa.gov.pl/agad/electro/nikolova.html>.
59. PAP, CZAR, *Lektury w sieci*, „Gazeta Wyborcza”, nr 300, 27 XII 2002.
60. Pawska B., Szymorowska T.E., *Projekt linii technologicznej digitalizacji dokumentów bibliotecznych – projekt menedżerski*, „Biuletyn EBIB”, 3/2001 [www - ???]
61. Pearson Person., *Digitalizacja – czy istnieje jakaś strategia?*, „Biuletyn EBIB”, nr 2/2003, luty, [w]: <http://ebib.oss.wroc.pl/2003/42/pearson.php>. [zobacz oryginał: Pearson D., *Difitisation: do we hale a strategy?*, „Ariadne Issue 30”, 30 XII 2001, [w]: www.ariadne.ac.uk/issue30/digilib/.]
62. Potęga J., *Digitalizacja czasopism w bibliotekach europejskich*, „Biuletyn Informacyjny Biblioteki Narodowej”, nr 1, 2004.
63. Potrzebicka E., *Otwarcie pracowni digitalizacji zbiorów w Bibliotece Narodowej*, „Biuletyn Informacyjny Biblioteki Narodowej”, nr 1, 2004.
64. *Preservation of Digitized Reproductions*, [w]: www.archivists.org/statements/digitize.asp
65. Prinke R.T., Sierpowski S., *Biblioteki wirtualne – przykład Wielkopolskiej Biblioteki Cyfrowej*, 17. Powszechny Zjazd Historyków Polskich, Kraków 2004, [w]: http://jazon.hist.uj.edu.pl/zjazd/materialy/prinke_sierpowski.pdf.
66. Radwański A., *Biblioteki w ePolsce. Dramat w trzech odsłonach*, „Biuletyn EBIB”, nr 7/2003, lipiec/sierpień, [w]: <http://ebib.oss.wroc.pl/2003/47/radwanski.php>.
67. Radwański A., *Plan budowy sieci współpracy bibliotek w Polsce: INFOBIBnet, projekt zaprezentowany po raz pierwszy na konferencji „Internet w bibliotekach – próba bilansu i perspektywy rozwoju”*, Wrocław, 10 – 11 XII 2001.

68. Rassalski B., *W kierunku archiwów dnia jutrzejszego (część VII). Jak to robią na antypodach, czyli digitalizacja w wykonaniu Narodowego Archiwum Australii*, „Archiwista Polski”, nr 1, 2003.
69. Ross S., *Przeziadka w Wigan: dygitalne zabezpieczanie i konserwacja zbiorów a przyszłość nauki*, Toruń 2003, [w języku angielskim: <http://www.leeds.ac.uk/cedars/OTHER/SRoss.htm>].
70. Sadowska J., *Seminarium nt. digitalizacji zbiorów bibliotecznych (omówienie)*, „Bibliotekarz”, nr 11/2002.
71. *Seminarium nt. digitalizacji cennych druków; prezentacja skanera Xerox DigiBook*, Biblioteka Uniwersytecka Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, 16 X 2001, Lublin.
72. *Seminarium specjalistyczne: Media informatyczne w digitalizacji zbiorów archiwalnych, bibliotecznych i muzealnych*, 8 – 9 maja 1996, Zamek Królewski na Wawelu.
73. Smith A., *Dlaczego przekształcać na postać cyfrową?*, [w]: *Archiwa i archiwiści w dobie społeczeństwa informacyjnego, Pamiętnik IV Powszechnego Zjazdu Archiwistów Polskich, Szczecin 12 – 13 września 2002 r.*, pod red. D. Nałęcz, T. 1, Toruń 2002, także [w]: <http://archiwa.gov.pl/agad/electro/abby.htm>.
74. Smith A., *Strategies for Building Digitized Collections*, Digital Library Federation, Council on Library and Information Resources, Washington, D.C., September 2001.
75. Stachowska – Musiał E., *Cyfrowe zbiory we współczesnej bibliotece*, „Notes Wydawniczy”, nr 7/8, Lipiec/Sierpień 2002.
76. Stachowska – Musiał E., *Digitalizacja a ochrona zbiorów – współczesne tendencje*, [w]: *Aktualne tendencje ochrony zbiorów bibliotecznych i archiwalnych*, Materiały z ogólnopolskich warsztatów konserwatorskich, Warszawa, 13 – 14 czerwca 2002, Warszawa 2002.
77. Stachowska – Musiał E., *Mikrofilmowanie i digitalizacja zbiorów w Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie*, „Notes Konserwatorski 6”, Warszawa 2002.
78. Stefańczyk E., *Nowe sojusze, nowe usługi*, „Biuletyn Informacyjny Biblioteki Narodowej”, nr 1, 2002.
79. Stępień M., *Książki dla cierpliwych. Losy Polskiej Biblioteki Internetowej*, „Internet”, nr 7/2004, lipiec 2004.
80. Stuart D.L., *Czy dyskretyzacja jest warta zachodu?*, [w]: <http://archiwa.gov.pl/agad/electro/sdlee.html>.
81. Tchórzewska – Kabata H., *O niektórych dylematach digitalizacji (także wydawniczych)*, „Biuletyn Informacyjny Biblioteki Narodowej”, nr 1, 2004.
82. Tomkowski J., *Literatura i komputery*, „Nauka”, 3/2004.
83. Wielowiejska J., *Rola digitalizacji w ochronie zbiorów na podłożu papierowym*, „Biuletyn Informacyjny Biblioteki Narodowej”, nr 3, 2002.
84. Wypustek K., *Globalna biblioteka*, „Wprost”, 11 luty 2001.
85. Wyszomirska K., *Mikrofilmowanie i digitalizacja XIX i XX – wiecznych zbiorów w bibliotekach publicznych na przykładzie Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej i Książnicy Kopernikańskiej w Toruniu*, „Notes Konserwatorski 6”, Warszawa 2002.
86. *Wywiad ze Zbigniewem Bartłomiejem Dankiem, dyrektorem Departamentu Promocji Społeczeństwa Informacyjnego, współtwórcą i koordynatorem Polskiej Biblioteki Internetowej*, rozmawiała Ewa Miller – Stefańska, „Internet”, nr 4/03, kwiecień 2003.
87. *Zwirtualizować półki*, wywiad Tomasza Dymaczeńskiego z prof. dr hab. Stanisławem Sierpowskim, „Poznański Pegaz”, nr 52, 2001.
88. Zygmunt M., *Internet w Bibliotece Narodowej?*, „Biuletyn Informacyjny Biblioteki Narodowej”, nr 3, 2002.
89. Zygmunt M., *Mysz uzbrojona w mysz, czyli o stereotypie bibliotekarki w społeczeństwie informacyjnym*, „Biuletyn Informacyjny Biblioteki Narodowej”, nr 1, 2002.

Archiwa cyfrowe i dokument elektroniczny:

1. Adamus J., *Narzędzia klasyfikacji dokumentów elektronicznych: zarys problematyki*, [w]: <http://www.archiwa.net/file/klasde.pdf>, (dostęp: 11 XII 2004).
2. Amse A.K., *Zabezpieczenie historycznych zasobów dla przyszłości – archiwum cyfrowe holenderskiej biblioteki narodowej*, „Biuletyn EBIB”, nr2/2003, luty, [w]: ebib.oss.wroc.pl/2003/42/amse.php.
3. *Archiwa w postaci cyfrowej. Materiały międzynarodowych warsztatów DELOS CEE, Standaryzacja. Od Międzynarodowego Standardu Opisu Archiwalnego ISAD(G) do formatu Kodowanego Opisu Archiwalnego EAD. Wdrażanie i najlepsze praktyki, Warszawa 25 – 26 kwietnia 2003 r.*, pod red. E. Rosowskiej, Warszawa 2003.
4. Badurek J., *Miary piękna*, „Computerworld”, nr 9, 1 III 2005.
5. Bednarek – Michalska B., *Opis stanowiska pracy specjalisty gromadzenia dokumentów elektronicznych (DE)*, „Bibliotekarz”, nr 4, 2001.
6. Borbinha J.L., Freire N., *Deposit Collections of Digital Theses and Dissertations*, „Zeitschrift fur Bibliothekswesen und Bibliographie”, 48. Jahrgang, Heft 3 – 4, Mai – August 2001.
7. Bujkiewicz Z., Laszuk A., (recenzja), *Catherine Dherent Les archives electroniques. Manuel pratique*, „Archeion”, T. CV, 2003.
8. Chmielewski Z., *Kierunki rozwoju współczesnej archiwistyki*, „Archiwista Polski”, nr 3 – 4, 2001.
9. Clavel – Merrin G., *Initiatives in the Fidel of Long – Term Digital Preservation and the Need for a Continued Research Effort*, „Zeitschrift fur Bibliothekswesen und Bibliographie”, 48. Jahrgang, Heft 3 – 4, Mai – August 2001.
10. Cole T.W., Allen R.S., Schmitz J.G., *Univeristy of Illinois at Urbana – Champaign, Building an outreach Digital Libray Collection*, IACRL Spring Conference, April 13 – 14, 2000.
11. Dobrzyńska – Lankosz E., *W kierunku biblioteki cyfrowej*, „Sprawy Nauki”, nr 11, listopad 2000.
12. Domingo J., Serra J., Canela M., Campos I., *Archiwa i rejestry administracyjne w sieci informatycznej Generalitat Katalonii na przykładzie Archiwum Departamentu Kultury*, „Archiwista Polski”, nr 4, 2000.
13. Flis S., *Archiwa polskie a Internet*, [w]: *Archiwa i archiwisści w dobie społeczeństwa informacyjnego, Pamiętnik IV Powszechnego Zjazdu Archiwistów Polskich, Szczecin 12 – 13 września 2002 r.*, pod red. D. Nałęcz, T. 1, Toruń 2002.
14. Flis S., *Polish Archives In Internet*, [w]: *Archives in the New Age. The Strategic Problems of the Automatization of Archives, Papers of the International Conference Warsaw, September 28 – 29, 2001*, edited by E. Rosowska, Warszawa 2002.
15. Ganczar D., *Dokumentacja elektroniczna – okiem archiwisty*, „Archiwista Polski”, nr 2, 2003.
16. Gawarecki W., *Czasopisma elektroniczne: charkterystyka i próba klasyfikacji*, „Przegląd Biblioteczny”, z. 3, 1999.
17. Grzegorzewski P., *Opisy bibliograficzne dokumentów elektronicznych online niezbędne do stosowania w przypisach na podstawie normy opisu bibliograficznego PN-ISO 690-2:1999*, „Studia Pedagogiczno – Artystyczne”, T. III, redaktor tomu M. Walczak, Poznań – Kalisz 2003.
18. Gut D., *Klikaj do przeszłości*, „Wiedza i Życie”, nr 10, październik 2003.
19. Gut D., *Rękopis znaleziony w Internecie*, „Telekomunikacja i Internet”, dod. do „Gazeta Wyborcza”, nr 264, 13 XI 2002.

20. Huc C., *Long Term Preservation of Digital Information In the Space Fidel. From the OAIS Reference Model to Practical Applications*, „Zeitschrift fur Bibliothekswesen und Bibliographie”, 48. Jahrgang, Heft 3 – 4, Mai – August 2001.
21. Huttenlocher D., Moll A., *On DigiPaper and the Dissemination of Electronic Documents*, „D-Lib Magazine”, vol. 6, no. 1, January 2000.
22. Jakubowski R., *Archiwum w dobre ręce*, „Computerworld”, nr 9, 1 III 2005.
23. Jakubowski R., *Elektroniczne dokumenty pod nadzorem*, „Computerworld”, nr 10, 9 III 2004.
24. Ketelaar E., *Being Digital in People's Archives - "Cyfrowe życie" w Archiwum dla ludzi*, [w]: <http://archiwa.gov.pl/agad/electro/ketelaar.html> (dostęp 31 VIII 2004).
25. Kopczyński M., *Archiwum na dysku*, „Przegląd Historyczny”, T. LXXXIII, z. 1, 1992.
26. Krysiak E., *Stosowanie metadanych do charakterystyki dokumentów elektronicznych*, „Biuletyn Informacyjny Biblioteki Narodowej”, nr 3, 2002.
27. Krysiak E., *Zbiory kartograficzne w serwisie BUBL*, „Biuletyn Informacyjny Biblioteki Narodowej”, nr 2, 2001.
28. Krystek H., *I Krajowe Sympozjum Archiwalne: „Archiwa elektroniczne – szansa sprawnego zarządzania dokumentacją i informacją*, „Archiwista Polski”, nr 4, 1998.
29. Krystek H., Laszuk A., Wilmański M., *Szwedzki system archiwalny*, „Archeion”, t. C, 1999.
30. Laszuk A., *Sposób postępowania z informacjami zapisanymi na nośnikach komputerowych archiwach francuskich*, „Archiwista Polski”, nr 4, 1998.
31. Majewski P.M., *Książka, która zmieniła świat*, „Mówią Wieki”, nr 8/98, październik 1998.
32. Marcinek T., *Archiwa nieuczesane*, „Computerworld”, nr 14, 5 IV 2005.
33. Marcinek T., *Skazani na archiwum*, „Computerworld”, nr 16, 20 IV 2004.
34. Mazur I., *Archiwa szwedzkie w Internecie*, „Archeion”, T. CIII, 2001.
35. Michalska M.M., *Opracowywanie dokumentów elektronicznych w BN*, „Biuletyn Informacyjny Biblioteki Narodowej”, nr 3, 2002.
36. Mocydlarz M., *Udostępnianie informacji naukowej na nośnikach elektronicznych*, [w]: www.wbc.poznan.pl/publication/232.
37. Mostek M., *Problems of depositing electronic records in state archives and some idea of solutions*, [w]: *Archives in the New Age. The Strategic Problems of the Automatization of Archives, Papers of the International Conference Warsaw, September 28 – 29, 2001*, edited by E. Rosowska, Warszawa 2002.
38. Narojczyk K., *Internetowe archiwa elektroniczne. Uwagi użytkownika*, „Echa Przeszłości”, T. 3, 2002.
39. National Library of Australia, *Ochrona dziedzictwa cyfrowego. Zalecenia*, Warszawa 2003.
40. Nowak E.J., *Informacja w formie elektronicznej w bibliotece uniwersyteckiej*, „Acta Universitatis Nicolai Copernici. Bibliologia”, z. 2/3, z. 328, 1998.
41. Nowosad W., *Dokumentacja komputerowa w strukturze zasobu archiwalnego*, [w]: *Archiwa polskie wobec wyzwań XXI wieku, Pamiętnik III Powszechnego Zjazdu Archiwistów Polskich, Toruń 2 – 4 września 1997*, T. 1, pod red. D. Nałęcz, Radom 1997.
42. Paształeniec – Jarzyńska J., *Dokumenty elektroniczne w bibliotekach narodowych*, „Biuletyn Informacyjny Biblioteki Narodowej”, nr 3, 2002.
43. Pawłowicz W., *Sezon na dokumenty*, „Computerworld”, nr 7, 15 II 2005.
44. Praczyk – Jędrzejczak M., *Katalogowanie dokumentów elektronicznych. Wybrane zagadnienia*, [w]: *Miscellanea informatologia*, pod red. M. Górniego i P. Nowaka, Poznań 2001.

45. Rassalski B., (recenzja), Gregory S. Hunter *Preserving Digital Information*, Neal – Schuman Publisher INC, New York, London 2000, „Archeion”, T. CV, 2003.
46. Rassalski B., *Problemy zachowania cyfrowego dziedzictwa (część I)*, „Archiwista Polski”, nr 1, 2004.
47. Rassalski B., *W kierunku archiwów dnia jutrzejszego (część III)*, „Archiwista Polski”, nr 3 – 4, 2001.
48. Robótka H., *Zasady wartościowania dokumentacji tradycyjnej i elektronicznej a potrzeby badań obecnych i przyszłych*, 17. Powszechny Zjazd Historyków Polskich, Kraków 2004, [w]: <http://jazon.hist.uj.edu.pl/zjazd/materialy/robotka.pdf>.
49. Rothenberg J., *Using Emulation to Preserve Digital Documents*, Rand – Europe, Koninklijke Bibliotheek, The Hague, July 2000.
50. Rzońca I., Szyllabel K., *Dokumenty elektroniczne w systemie APIN*, „Bibliotekarz”, 3/2000.
51. Sapa R., *Elektroniczne publikacje w bibliotekach i ośrodkach informacji: teoria i praktyka*. Kraków 4 – 5 czerwca 2001, [sprawozdanie z konferencji], „Praktyka i Teoria Informacji Naukowej i Technicznej”, t. IX, nr 3, 2001.
52. Schmidt K., „Dotykanie” dziedzictwa cyfrowego. *Sprawozdanie z konferencji „Futuro Delle Memorie Digitali e Patrimonio Culturale – The Future of Digital Memory and Cultural Heritage”*, Florencja 16 – 17 X 2003 r., „Archeion”, T. CV, 2003.
53. Schmidt K., *Delos – wyspa wiedzy w morzu dokumentów elektronicznych?*, „Archeion”, T. CV, 2003.
54. *Skarby archiwów polskich w Internecie*, „Sprawy Nauki”, nr 7, lipiec 2002.
55. Skierska J., *Źródła historyczne na płytach kompaktowych*, „Kwartalnik Historyczny”, R. CIV, nr 3, 1997.
56. Sobieszak M., *Od bazy bibliograficznej WorldCat do zbiorów narodowych American Memory – owoce amerykańskiej współpracy*, „Biuletyn EBIB”, nr 2/2003, luty, [w]: <http://ebib.oss.wroc.pl/2003/42/sobieszak.php>.
57. Szkutnik Z., *Czasopisma elektroniczne – szanse i problemy*, „Biblioteka”, nr 2, 1998.
58. Thibodeau K., *The State of Digital Preservation: An International Perspective – Conference Proceedings*, Documentation Abstracts, Inc., Institutes for Information Science, Washington D.C., April 24 – 25, 2002, Council on Library and Information Resources, Washington D.C., 2002, [w]: www.clir.org/pubs/reports/pub107/thibodeau.html.
59. UBCIM Publications – New Series vol. 19, *Functional Requirements for Bibliographic Records, Final Report*, IFLA Study Group on the Functional Requirements for Bibliographic Record, Approved by the Standing Committee of the IFLA Section on Cataloguing, Munchen 1998.
60. *Użytkownicy informacji elektronicznej*, red. Naukowy M. Kocójowa, Kraków 2000.
61. Wajs H., *Archiwa elektroniczne – problemy postępowania z informacjami zapisanymi na nośnikach komputerowych. Społeczeństwo Informacyjne*, „Archiwista Polski”, nr 4, 1998.
62. Wajs H., *Dokumenty elektroniczne – nowy problem archiwalny*, [w]: *Przełomy w historii*, XVI Powszechny Zjazd Historyków Polskich, Wrocław 15 – 18 września 1999 r., Pamiętnik, T. III, cz. 1, Toruń 2001.
63. Wajs H., *Dokumenty elektroniczne a aktualne przepisy prawne*, „Archiwista Polski”, nr 1, 1998.
64. Wajs H., *Problemy archiwalne z dokumentami elektronicznymi na przykładzie doświadczeń Australii, Ameryki Północnej i Europy*, [w]: *Archiwa polskie wobec wyzwań XXI wieku*, Pamiętnik III Powszechnego Zjazdu Archiwistów Polskich, Toruń 2 – 4 września 1997, T. 1, pod red. D. Nałęcz, Radom 1997.

65. Wajs H., *Przechowywanie dokumentów elektronicznych w długim czasie – nowe wyzwania dla archiwów*, Referat wygłoszony podczas seminarium zorganizowanym przez firmę empolis Polska dnia 26 maja 2004 w Warszawie, [w]: <http://www.archiwa.net/file/przech.pdf> . (dostęp 11 grudnia 2004 r.)
66. Wajs H., *Przechowywanie obiektów elektronicznych w długim czasie – nowe wyzwania dla archiwów*, 26 V 2004, Prezentacja wygłoszona podczas seminarium zorganizowanego przez firmę Empolis Polska w dniu 26 maja 2004 r. w Warszawie, [w]: www.archiwa.net/file/przech.pdf.
67. Warnke H., *Zarządzanie biblioteka wirtualną*, „Biblioteka”, nr 2, 1998.
68. Wiejak K., *Przechowywanie i zabezpieczanie komputerowej dokumentacji bankowej*, [w]: *Archiwa bankowe*, pod red. S. Sierpowskiego, Poznań 1995.
69. Wysocki A., *Elektroniczne publikacje w nauce*, „Nauka”, nr 3, 1996.
70. Zawada H., *Elektroniczne wydawnictwa ciągłe w bibliotekach*, “Biuletyn Informacyjny Biblioteki Narodowej”, nr 3, 2002.
71. Żmigrodzki Z., *Elektroniczne dostarczanie dokumentów*, [w]: III Krajowe Forum Informacji Naukowej i Technicznej, Jastrzębie Zdrój, 29.05 – 2.06.1995, Materiały konferencyjne.
72. Żurawska K.M., *Biblioteka wirtualna z zasobami edukacyjnymi*, „Acta Universitatis Nicolai Copernici. Bibliologia IV – Nauki Humanistyczno – Społeczne”, z. 340, Toruń 2000.

Wielka Brytania:

1. 31st Congress of the ABDU, Universite de Provence, Aix – Marseille 1, September 14, 2001, *Preserving digital documents in the U.K. – progress to date*.
2. *A Strategic Policy Framework for Creating and Preserving Digital Collections, Version 5.0, This is an archive version of this document*, Last updated: July 2001
3. *A Strategic Policy Framework for Creating and Preserving Digital Collections, Version 5.0, This is an archive version of document*, Last updated: July 2001.
4. Agreement for evaluation of a records management system, [w]: www.pro.gov.uk/recordsmanagement/erecords/2002reqs/ermstdcontracts.pdf.
5. Barata K., *Archives in the Digital Age*, “Journal of the Society of Archivists”, vol. 25, no. 1, 2004.
6. Bass R., *Computerisation of the Manorial Documents Register*, “Journal of the Society of Archivists”, vol. 20, no. 2, 1999.
7. Beagrie N., Greenstein D., *A Strategic Policy Framework for Creating and Preserving Digital Collections, Version 4.0, 14/7/98, Final Draft*, “Internet Scout Review”, vol. 5, no. 2, 8 V 1998.
8. Berube L., Digital Reference Overview, February 2003, [w]: www.ukoln.ac.uk/public/nsptg/virtual.
9. British Library Research and Innovation Report 106, *Comparison of Methods & Costs of Digital Preservation*, A Consultancy Study Conducted By Tony Hendley, Technical Director, Cimyech Ltd, University of Hertfordshire, British Library Research and Innovation Centre 1998.
10. Brown A., Preserving the digital archive for UK Government records, [w]: <http://www.pro.gov.uk/about/preservation,digital/archive/brown.pdf>.
11. Business classification scheme design, Version 1.0, October, The National Archives, [w]: [http://www.pro.gov.uk/recordsmanagement/erecords/bcs\(fileplan\)toolkit.pdf](http://www.pro.gov.uk/recordsmanagement/erecords/bcs(fileplan)toolkit.pdf)
12. *Cedars Guide to Digital Collection Manggement*, March 2002.
13. *Cedars Guide to Intellectual Property Rights*, March 2002.

14. *Cedars Guide to the Distributed Digital Archiving Prototype*, March 2002.
15. *Cedars Projekt Report, April 1998 – March 2001*, Prepared by The Cedars Project Team, June 2001.
16. *Co-ordination mechanisms for digitisation policies and programmes: National Representatives Group (NRG)*, Summary report and conclusions of the meeting of 10 December 2002.
17. Corporate policy on electronic records, Standards for the management of Government records, PRO The National Archives, September 2000, [w]: <http://www.pro.gov.uk/recordsmanagement/erecords/rm-corp-pd.pdf>
18. Crabtree A., Twidale M., O'Brien J., Nichols D.M., Talking in the Library: Implications for the Design of Digital Libraries, A slightly revised version appears in "Proceedings of the Second ACM International Conference on Digital Libraries (DL'97)", eds. Allen R.B. & Rasmussen E., Philadelphia, P.A., s. 221 – 228, [w]: www.comp.lancs.ac.uk/computing/research/cseg/projects/ariadne/docs/talking.html.
19. Day M., Jones M., *Cedars Final Workshop*, 22 IV 2002.
20. *Digital Preservation & Emulation: from theory to practice*. (???)
21. Dunham S., Geddes J., Thomas D., *The Retrospective Conversion of the Public Record Office's Catalogues*, "Journal of the Society of Archivists", vol. 20, no. 2, 1999.
22. Dunning A., *Funding a Digitisation Project, The Great Britain Historical Database*, February 2001, [w]: www.ahds.ac.uk/creating/case-studies/britain/index.htm.
23. eGovernment Policy Framework for Electronic Records Management, 2001, [w]: <http://www.pro.gov.uk/recordmanagement/erecords/e-govframework.pdf>.
24. *Electronic Information development programme: ELIB PHASE 3A, Digital Preservation*, Project Proposal: Consortium of University Research Libraries ?????
25. Electronic Records Management, Achieving 2004, Workbook to assess progress towards ERM in government, PRO The National Archives, December 2001, Consolidated edition, [w]: ???
26. Electronic Records Management, Framework for strategic planning and implementation, Version 1.0, August 2001, [w]: <http://www.pro.gov.uk/recordmanagement/erecords/framework.pdf>.
27. E-records, Evidence – based management of information resources, Route map and milestones to achieve electronic records management by 2004, [w]: <http://www.pro.gov.uk/recordmanagement/erecords/route-map7.pdf>.
28. Evaluating information assets: appraising the inventory of electronic records, PRO The National Archives, [w]: <http://www.pro.gov.uk/recordsmanagement/erecords/appraisal-toolkit.pdf>
29. Feeney M., *Digital Culture: maximizing the nation's investment a synthesis of JISC/NPO studies on the preservation of electronic materials*, London 1999.
30. Flynn S.J.A., Hillyard M., Stocking B., *A2A: the development of a strand in the national archives network*, "Journal of the Society of Archivists", vol. 22, no. 2, 2001.
31. Foot M., *Building Blocks for a Preservation Policy*, London 2001.
32. Functional Requirements for Electronic Records Management Systems, 2: Reference Document, PRO The National Archives, November 1999, [w]: <http://www.pro.gov.uk/recordsmanagement/erecords/1999reqs/1999reference.pdf>
33. Functional Requirements for Electronic Records Management Systems, 1: Statement of Requirements, November 1999, PRO The National Archives, [w]: <http://www.pro.gov.uk/recordsmanagement/erecords/1999reqs/1999requirements.pdf>
34. Garrod P., *Use of the UNESCO Thesaurus for Archival Subject Indexing at UK NDAD*, "Journal of the Society of Archivists", vol. 21, no. 1, 2000.

35. Generic disposal schedules, No. 3, Departmental accounts, [w]: www.pro.gov.uk/recordsmanagement/standards/financial-records.pdf.
36. Generic requirements for sustaining electronic information over time: 4. Guidance for categorizing records to identify sustainable requirements, [w]: <http://www.pro.gov.uk/recordmanagement/erecords/generic-reqs4.pdf>.
37. Generic requirements for sustaining electronic information over time: 3. Sustaining authentic and reliable records: technical requirements, [w]: <http://www.pro.gov.uk/recordmanagement/erecords/generic-reqs3.pdf>.
38. Generic requirements for sustaining electronic information over time: 2, Sustaining authentic and reliable records: management requirements, [w]: <http://www.pro.gov.uk/recordmanagement/erecords/generic-reqs2.pdf>.
39. Generic requirements for sustaining electronic information over time: 1. Defining the characteristics for authentic records, [w]: <http://www.pro.gov.uk/recordmanagement/erecords/generic-req1.pdf>.
40. Good practice in managing electronic documents using Office 97 on a local area network, PRO The National Archives, [w]: <http://www.pro.gov.uk/recordsmanagement/erecords/managing-elect-docs.pdf>
41. Granger S., *Emulations as a Digital Preservation Strategy*, „D – Lib Magazine”, vol. 6, no. 10, October 2000.
42. Granger S., Russell K., Weinberger E., *Cost Elements of Digital Preservation, Version 4.0*, October 2000.
43. Guidance for an inventory of electronic record collections: A toolkit, Standards for the management of Government records, PRO The National Archives, [w]: <http://www.pro.gov.uk/recordsmanagement/erecords/inventory-toolkit.pdf>
44. Guidelines on developing a policy for managing email, First version published 2004, [w]: <http://www.pro.gov.uk/recordsmanagement/erecords/managing-emails.pdf>
45. Hakala J., *The NEDLIB Harvester*, „Zeitschrift fur Bibliothekswesen und Bibliographie”, 48. Jahrgang, Heft 3 – 4, Mai – August 2001.
46. Haldsworth D., *Architecture of CEDARS demonstrator*, 3 VII 2001.
47. Haldsworth D., Sergeant D.M., *A blueprint for Representation Information in the OAIS model, The Cedars Project (ISS department) ???*
48. Hill A., *Bringing Archives Online through the Archives Hub*, “Journal of the Society of Archivists”, vol. 23, no. 2, 2002.
49. Hughes S., *Managing the Preservation of Library and Archives Collections in Historic Buildings*, London 2002.
50. Internej Library of Early Journalis (ILEJ), (*January 1996 – August 1998*), *Final Report*, March 1999.
51. Management, appraisal and preservation of electronic records, vol. 2: Procedures, PRO The National Archives, 2 nd edition 1999, [w]: <http://www.pro.gov.uk/recordsmanagement/erecords/guidelines/procedures.pdf>
52. Management, appraisal and preservation of electronic records, vol. 1: Principles, PRO The National Archives, [w]: <http://www.pro.gov.uk/recordsmanagement/erecords/guidelines/principles.pdf>
53. Managing web resources, Management of electronic records on websites and intranets: an erm toolkit, Version 1.0, December 2001, [w]: <http://www.pro.gov.uk/recordsmanagement/erecords/website-toolkit.pdf>
54. Manual for Participating Libraries, [w]: www.ask-a-librarian.org.uk/manual.pdf.
55. Mazur I., Public Record Office w Internecie, „Archeion”, T. CIV, 2002.
56. McInnes S., *Electronic Records: the new archival frontier?*, “Journal of the Society of Archivists”, vol. 19, no. 2, 1998.

57. McKie R., Thorpe V., *Digital Domesday Book lasts 15 years not 1000*, "The Observer", 3 III 2002.
58. Millea N., Digital deposit of large – scale ordnance survey maps in The Map Room, „The Bodleian Library Records”, vol. XVII, no. 6, October 2002.
59. *Moving Theory into Practice*, Digital Imaging Tutorial, Cornell University Library, 2000 – 2003, [w]: www.library.cornell.edu/preservation/tutorial/contents.htm.
60. *Natural Environment Research Council*, NERC Data, Policy Handbook, Version 2.2, December 2002.
61. New Digital Archive at The National Archives, [w]: http://www.pro.gov.uk/about/preservation,digital/archive/project_bacground.pdf.
62. Nichols D.M., Twidale M.B., Computer supported cooperative work and libraries, "Vine", no. 109, 1999, s. 10 – 15, [w]: tina.lancs.ac.uk/computing/research/cseg/projects/ariadne/docs/vine.html.
63. Nichols D.M., Twidale M.B., Paic Ch.D., Recommendation and Usage in the Digital Library, "Technical Report – CSEG/2/97, 1997, Computing Department, Lancaster University, [w]: www.comp.lancs.ac.uk/computing/research/cseg/projects/ariadne/docs/recommend.html.
64. Nirwan E.M., *Digitizing of Gaelic Medical Manuscripts*, „National Library of Ireland News” – „Nuacht Leabharlann Naisicinta na hEireann”, Number 8, Spring 2002 – Uimhir 8, Earrach 2002.
65. *Nof – digitize Technical Standards and Guidelines*, Developed by UKOLN, Version One: June 2000, [w]: www.ukoln.ac.uk
66. *Nof – digitize Technical Standards and Guidelines*, Developed by UKOLN, Version Three: July 2001, [w]: www.ukoln.ac.uk
67. *Nof – digitize Technical Standards and Guidelines*, Developed by UKOLN, Version Four: March 2002, [w]: www.ukoln.ac.uk
68. *Nof – digitize Technical Standards and Guidelines*, Developed by UKOLN, Version Five: February 2003, [w]: www.ukoln.ac.uk
69. O`Sullivan M., *Making Copyright Ambidextrous: An Expose Copy left*, "The Journal of Information, Law and Technology (JILT)", 2002 (3), [w]: <http://elj.warwick.ac.uk/jilt/02-3/osullivan.html>.
70. Ormes S., Public Libraries Corner: Ask a Librarian, [w]: www.ariadne.ac.uk/issue13/public-libraries.
71. *Photocopying of library and archive materials*, London 2000.
72. Pinfield S., *Managing electronic library services: current issues in UK higher education institutions*, [w]: <http://www.ariadne.ac.uk/issue29/pinfield/>.
73. *Preservation Metadata for Digital Objects: A Review of the State of the Art.*, A White Paper by the OCLC/RLG Working Group on Preservation Metadata, January 31, 2001.
74. *Public Draft – Extracts from, A Survey of Information Technology Vendors Prepared for: The Digital Preservation Coalition*, by: Philip Lord, The Digital Archiving Consultancy, 28th October 2002.
75. Public Record Office, Electronic records management systems Requirements conformance testing, Test plan, PRO The National Archives, March 2001, [w]: http://www.pro.gov.uk/recordsmanagement/erecords/1999reqs/Overall_Test_Plan_v2.7.pdf
76. Records Management Standard, Discontinued and Transferred Functions, RMS 4.1, 2001, [w]: www.pro.gov.uk/recordsmanagement/standards/discontinued.pdf.
77. Records Management Standard, RMS 5.1, Diposal Scheduling, [w]: <http://www.pro.gov.uk/recordmanagement/standards/diposal-scheduling.pdf>.

78. Records Management Standards Business Recovery Plans, Standards for the management of Government records RMS 3.2, [w]: <http://www.pro.gov.uk/recordmanagement/standards/recovery.htm>.
79. Records Management Standards, RMS 1.1, File Creation, [w]: www.pro.gov.uk/recordsmanagement/standards/file-creation.pdf.
80. Records Management Standards: Standard on the preparation of records for transfer to the PRO or approved places of deposit, Standards for the management of Government records, [w]: <http://www.pro.gov.uk/recordmanagement/standards/introduction.htm>.
81. Records Management, Guidance on the Management of Records of Temporary Bodies, 2002, [w]: www.pro.gov.uk/recordsmanagement/standards/temp_bodies.pdf.
82. Records Management, Human Resources, Standards for the management of Government records, [w]: <http://www.pro.gov.uk/recordmanagement/standards/humanres.PDF>.
83. Records Management, Records and Information Surveys, [w]: www.pro.gov.uk/recordsmanagement/standards/surveys.PDF.
84. Records Management, Retention Scheduling, 4. Health and Safety Records, [w]: <http://www.pro.gov.uk/recordmanagement/standards/health&safety.pdf>.
85. Records Management, Retention Scheduling, 7. Complaints Records, [w]: <http://www.pro.gov.uk/recordmanagement/standards/complaints.htm>.
86. Records Management, Retention Scheduling: 2. Personal Records, [w]: [w]: <http://www.pro.gov.uk/recordmanagement/standards/personnel.htm>.
87. Records Management, Retention Scheduling: 5. Contractual Records, [w]: <http://www.pro.gov.uk/recordmanagement/standards/contractual.htm>.
88. Records Management, Retention Scheduling: Project Records, [w]: <http://www.pro.gov.uk/recordmanagement/standards/projectds.htm>.
89. Records Management, Standards, Storage of Semi – Current Records, Standards the management of Government records, RMS 3.1, [w]: www.pro.gov.uk/recordsmanagement/standards/semicurrent.pdf.
90. Records Management: Retention Scheduling, 1. Buildings Records, [w]: [w]: <http://www.pro.gov.uk/recordmanagement/standards/buildings.htm>.
91. Records Management: Standards and Guidance – Introduction, Standards for the management of Government records, [w]: <http://www.pro.gov.uk/recordmanagement/standards/preparation.htm>.
92. Reid G., *A Digital Exhibition: the Powys Digital History Project, 1996 – 2001*, “Journal of the Society of Archivists”, vol. 22, no. 2, 2001.
93. Reilly B.F.Jr, *Political Communications Web Archiving*, A Proposal to the Andrew W. Mellon Foundation from the Center for Research Libraries, 26 VII 2002.
94. Requirements for Electronic Records Management Systems, 1: Functional Requirements, 2002 revision: final version, PRO The National Archives, [w]: <http://www.pro.gov.uk/recordsmanagement/erecords/2002reqs/2002requirementsfinal.pdf>
95. Requirements for Electronic Records Management Systems, 2: Metadata Standard, 2002 revision: final version, PRO The National Archives, [w]: <http://www.pro.gov.uk/recordsmanagement/erecords/2002reqs/2002metadatafinal.pdf>
96. Requirements for Electronic Records Management Systems, 3: Reference Document, 2002 revision: final version, PRO The National Archives, [w]: <http://www.pro.gov.uk/recordsmanagement/erecords/2002reqs/2002referencefinal.pdf>
97. Retention scheduling, 10. Central Expenditure Records, [w]: <http://www.pro.gov.uk/recordmanagement/standard/central-exp-recs.pdf>.
98. Retention Scheduling, 11. Internal Audit Records, [w]: <http://www.pro.gov.uk/recordmanagement/standards/internal-audit-recs.pdf>.

99. Retention Scheduling, 9. Information Management Records, [w]: <http://www.pro.gov.uk/recordmanagement/standards/info-mgmt-recs.pdf>.
100. *Revolutionizing Science and Engineering Through Cyberinfrastructure*, Report of the National Science Foundation Blue – Ribbon Advisory Panel on Cyberinfrastructure, January 2003.
101. Rosenthal D.S.H., *A Digital Preservation Appliance Band on OpenBSD*, Stanford University Libraries, Stanford, CA 94305, arXiv:cs.DC/0303033v2, 12 IV 2003.
102. Rpthenberg J., *NEDLIB Experiment Using Emulation to Preserve Digital Publications*, „Zeitschrift für Bibliothekswesen und Bibliographie”, 48. Jahrgang, Heft 3 – 4, Mai – August 2001.
103. RSLG, *Research Support Libraries Group, Final Report*, HEFCE 2003.
104. Seville C., Weinberger E., *Intellectual Property Rights lessons from the CEDARS project for Digital Preservation*, Presentation to the CEDARS Conference, York, 8 December 2000.
105. Seville C., Weinberger E., *Intellectual Property Rights lessons from the CEDARS project for Digital Preservation*, VII 2000.
106. Sexton A., Turner C., Yeo G, Hockey S., *Understanding Users: a prerequisite for developing new technologies*, “Journal of the Society of Archivists”, vol. 25, no. 1, 2004.
107. Shepherd E., Pringle R., *Mapping Descriptive Standards Across Domains: a comparison of ISAD(G) and SPECTRUM*, “Journal of the Society of Archivists”, vol. 23, no. 1, 2002.
108. Shepherd E., Smith C., *The Application of ISAD(G) to the Description of Archival Datasets*, “Journal of the Society of Archivists”, vol. 21, no. 1, 2000.
109. Somerville O., *National Archive and Library Websites*, “Journal of the Society of Archivists”, vol. 24, no. 2, 2003.
110. Standards and Guidance, Audiovisual Records, [w]: www.pro.gov.uk/recordsmanagement/standards/audiovisual.htm
111. Standards and Guidance, Tracking Records (RMS 2.1), [w]: [w]: <http://www.pro.gov.uk/recordmanagement/standards/tracking-records.htm>.
112. Steenbakkens J.F., *NEDLIB Guidelines for Setting up a Deposit System for Electronic Publications*, „Zeitschrift für Bibliothekswesen und Bibliographie”, 48. Jahrgang, Heft 3 – 4, Mai – August 2001.
113. Sustainable electronic records, Strategies for the maintenance and preservation of electronic records and documents in the transition to 2004, Version 1.0, August 2001, [w]: <http://www.pro.gov.uk/recordsmanagement/erecords/preservation-toolkit.pdf>
114. Technical Advisory Service for Images, *Advice Paper, An Introduction to Digital Preservation*, Last reviewed, March 2002.
115. *The Long – term Preservation of Authentic Electronic Records: Finding of the InterPARES Projects*.
116. The NINCH Guide to Good Practice in the Digital Representation and Management of Cultural Heritage Materials, by the Humanities Advanced Technology and Information Institute, University of Glasgow, and the National Initiative for a Networked Cultural Heritage, 2002 – 2003, [w]: <http://www.nyu.edu/its/humanities/ninchguide/>
117. The Royal Statistical Society & the UK Data Archive, *Preserving & Sharing Statistical Material*, Working Group on the Preservation and Sharing of Statistical Material: Information for Data Producers, University of Essex and the Royal Society, 2002, [w]: <http://www.data-archive.ac.uk/home/PreservingSharing.pdf>
118. Thomas D., *Digital Preservation the National Archives*, [w]: www.pro.gov.uk/about/preservation/digital/archive/dpattna.pdf.
119. *Trusted Digital Repositories: Attributes and Responsibilities*, An RLG – OCLC Report, RLG, Mountain View, CA, May 2002.

120. Twidale M.B., Nichols D. M., A Survey of Applications of CSW for Digital Libraries, Technical Report CSEG/4/98, Computing Department, Lancaster University, [w]: www.comp.lancs.ac.uk/computing/research/aai-aid/information/ariadne/docs/survey.html.
121. Twidale M.B., Nichols D. M., Paice Ch. D., Browsing is a collaborative process, „Information Processing & Management”, no. 33 (6), 1997, s. 761 – 783, [w]: www.comp.lancs.ac.uk/computing/research/cseg/projects/ariadne/docs/bcp.html.
122. UK Central Government Web Archive, Frequently Asked Questions, [w]: <http://www.pro.gov.uk/webarchive/faq.htm>.
123. Waelde C., *The Quest for Access in the Digital Era: Copyright and the Internet, Refereed article*, 2001 (1), “The Journal of Information, Law and Technology (JILT)”, [w]: <http://elj.warwick.ac.uk/jilt/01-1/waelde.html>.
124. Walker A., *Basic Preservation Guidelines for Library and Archive Collections*, London 2003.
125. Watkinson A., Copyright, *Licensing and Archiving Publishers perspective*, Cedars Workshop 25 – 26 February 2002.
126. Watry P.B., Watry M.M., *Automating Archival Collections Using MARC-AMC and Z39.50 at the University of Liverpool: a case study*, “Journal of the Society of Archivists”, vol. 17, no. 2, 1996.
127. Weinberger E., *Practical Aspects of Digital Preservation*, CEDARS Project Officer, Cambridge University Library. {???
128. Wheatley P., *Migration – aCAMiLEON discussion paper*. (???)
129. *Why Can't We Preserve Everything?*, Selection Issues for the Preservation of Digital Materials, Debate and Discussion at the Cedars Project Advisory Board Meeting, 28 May 1999, The British Library, St Pancras, Report by Kelly Russell, Cedars Project Manager.
130. Wienand P., *The Legal Implication of Electronic Data Exchange*, “Journal of the Society of Archivists”, vol. 18, no. 1, 1997.
131. Williams C., *Data Collection and Management in the Archival Domain*, “Journal of the Society of Archivists”, vol. 24, no. 1, 2003.
132. Youngs K., *Managing the Digitisation of Library, Archive and Museum Materials*, NPO Preservation Guidance Preservation Management Series, Bristol, [w]: www.bc.uk/services/npo/dig.pdf.
133. Youngs K., *Managing the Digitisation of Library, Archive and Museum Materials*, London 2001.

Podpis elektroniczny:

1. Borowicz K., *Komentarz. Ustawa o podpisie elektronicznym*, Bielsko – Biała ???????
2. Dąbrowski W., Kowalczyk P., *Podpis elektroniczny*, Warszawa 2003.
3. *E-podpis do poprawki*, „Computerworld”, nr 47, 23 XII 2003.
4. Filipowska A., *Podpis elektroniczny*, „GazetaIT”, nr 5, 7 IX 2002.
5. Gamczyk P., *Po co nam podpis*, „Computerworld”, nr 24, 15 VI 2004.
6. Jaworska M., *Podpis elektroniczny*, Warszawa 2002.
7. Kopiciniński A., *E-podpis bezpieczeństwo informacji*, „Internet”, 4/2005, kwiecień 2005.
8. Kozłowska E., *Europejskie ramy prawne dla podpisu elektronicznego*, [w]: www.prawouniieuropejskiej.infor.pl/index4.html?P180=i60.2001.003.000000200.
9. Kutylowski M., *Podpis elektroniczny w przededniu wejścia do UE*, „e-Fakty”, nr 1, marzec/kwiecień 2004.
10. Mariko S., *Międzynarodowe ramy prawne funkcjonowania Internetu*, “Przegląd Politologiczny”, nr 2, 2003.

11. Marucka – Jaworska M., *Ustawa o podpisie elektronicznym*, Warszawa 2002.
12. Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Socjalnej, *Podpis elektroniczny. Sposób działania, zastosowanie i korzyści*, Warszawa 2003.
13. Podłoński R., Popis P., *Podpis elektroniczny – Komentarz*, Warszawa 2004.
14. *Podpis elektroniczny. Komentarz do ustawy z 18 września 2001 r.*, pod red. J. Przetockiego, Warszawa 2002
15. Rzymowski J., Kamiński M., *Podpis elektroniczny: ustawa, komentarz, Akty wykonawcze*, Łódź 2002.
16. Sitnicki J., Srebrny M., *Jak podpisuje się świat*, „Rzeczpospolita”, nr 34, 9 II 2001.
17. Sochacki A., *Podpis z urzędu*, „Computerworld”, nr 27, 6 VII 2004.
18. Stokłosa J., *Czy podpis elektroniczny można utrwaląć na papierze?*, „It Security Magazine”, nr 4, 2004, kwiecień 2004.
19. Szaniawski K., Kościelny T., *Ustawa o podpisie elektronicznym. Komentarz*, Kraków 2003.

Dokumenty międzynarodowych organizacji + prawo:

UNESCO:

1. *Draft charter on the preservation of the digital heritage*, Resolutions no. 28, 32C/28, 18 August 2003, General Conference 32 nd session UNESCO, Paris 2003 (29 september – 17 october 2003), [w]: <http://unesdoc.unesco.org/images/0013/001311/131178e.pdf>.
2. Głowacka E., „Pamięć Świata” - program UNESCO poświęcony ochronie i udostępnianiu najcenniejszych zasobów bibliotek i archiwów, „Bibliotekarz”, nr 4/2001.
3. Głowacka E., „Pamięć Świata” – program UNESCO poświęcony ochronie i udostępnianiu najcenniejszych zasobów bibliotek i archiwów, „Bibliotekarz”, nr 4, 2001.
4. IFLA and IPA, *Preserving the Memory of the World in Perpetuity: a joint statement on the archiving and preserving of digital information*, IFLA/IPA Steering Group, meeting in Paris, 27 th June 2002.
5. *International Advisory Committee of the “Memory of the World” Programme, Rule of Procedure – Draft*, UNESCO, www.unesco.org.
6. International Council on Archives, *Authenticity of electronic records: A report prepared for UNESCO and The International Council on Archives*, author Laura Millar, January 2004, 13 – 2.
7. International Council on Archives, *Authenticity of electronic records: A report prepared for UNESCO and The International Council on Archives*, authors: Claes Gränström, Torbjorn Hornfeldt, Gary Peterson, Marie Pia Rinaldi Mariana, Udo Schäfer and Josef Zwicker, November 2002, 13 – 1.
8. *Preservation of the digital heritage, Resolutions no. 34*, 31 st Session of the General Conference UNESCO, Paris, 15 October to 3 November 2001, Volume 1, Resolutions, Paris, UNESCO 2002, [w]: <http://unesdoc.unesco.org/images/0012/001246/124687E.pdf>.
9. *Report by the Director – General on a draft charter on the preservation of the digital heritage (164EX/21 and 164EX51)*, UNESCO, Executive Board, Hundred and sixty – fourth Session, Decisions adopted by the executive board at its 164th session, Paris, 21 – 30 May 2002, [w]: <http://unesdoc.unesco.org/images/0012/001262/126295E.pdf>.
10. *Report by the Director – General on a draft charter on the preservation of the digital heritage*, UNESCO, Executive Board, Hundred and sixty – fourth Session, 164/EX/21, Paris, 9 April 2002.
11. *Report by the Director – General on a revised draft charter on the preservation of the digital heritage (166EX/18 and 166EX47 Part I)*, UNESCO, Executive Board, Hundred

and sixty – sixth Session, Decisions adopted by the executive board at its 166th session, Paris, 4 – 16 April 2003, [w]: <http://unesdoc.unesco.org/images/0013/001302/130244E.pdf>.

12. Stachowska – Musiał E., *Program UNESCO Pamięć Świata i wkład Polski w jego realizację*, „Notes Konserwatorski 6”, Warszawa 2002.
13. *Statute of the International Advisory Committee of the „Memory of the World” Programme*, UNESCO, [w]: www.unesco.org.
14. Stepniak W., *Program UNESCO “Memory of the World”, “Archeion”, T. XCIII, 1994.*

Unia Europejska:

1. Berninger P., *Cele i osiągnięcia europejskiego DLM – Forum*, “Archiwista Polski”, nr 1/2001.
2. *Charter of Parma*, Minerva, Roma 2004.
3. *Coordination of digitisation mechanisms, European content in global networks, Coordination mechanisms for digitisation programmes, The Lund Principles: Conclusions of Experts meeting*, Lund, Sweden, 4 April 2001.
4. *Coordination of digitisation mechanisms, European content in global networks, Coordination mechanisms for digitisation programmes, Working document, Draft version 1.3*, date 5 May, Progress Update: 23 July 2001, Action Plan on coordination of Digitisation programmes and policies, Implementation framework for digitisation coordination actions in Europe, Lund, 4 April 2001.
5. *eEurope – European content in global networks, Coordination mechanisms for digitisation programmes*, Lund Action Plan, Progress up to 2002, planning for 2003.
6. *eEurope: Coordination of National Digitisation Policies & Programmes First Meetings of the National Representatives Group*, Report of a Formal Meeting held at Centra Albert Borschette, Brussels, Belgium, 11 December 2001.
7. *Expert Meeting in European Content in Global Networks, Coordination mechanisms for digitisation programmes (an eEurope Activity)*, Report of a Formal Meeting held at Raoul Wallenberg Centre, Lund, Sweden, 4 April 2001, [w]: <http://www.cordis.lu/ist/ka3/digicult/en/eeurope.html>.
8. *Experts Meeting on Coordination of Digitisation Policies and Programmes*, 17 July, Brussels, Concluding Statements and Recommendations.
9. *Experts Meeting on Coordination of National Digitisation Policies & Programmes, organised by the European Commission in conjunction with Riksurkivet Sweden*, Lund, 4 April 2001, Conclusions and Background document.
10. Ganczar D., Zawilski P., *5 i 6 Program Ramowy Komisji Europejskiej – próba prezentacji pod kątem udziału polskich instytucji dziedzictwa kulturowego*, „Archeion”, T. CIII, 2001.
11. Ganczar D., Zawilski P., *Fifth and six Framework Programme – draft presentation from the perspective of the participation of Polish cultural heritage institution*, [w]: *Archives in the New Age. The Strategic Problems of the Automatization of Archives, Papers of the International Conference Warsaw, September 28 – 29, 2001*, edited by E. Rosowska, Warszawa 2002.
12. Kristiansson G., *The European Union Archival Network (EUAN) is Swedish perspective*, [w]: *Archives in the New Age. The Strategic Problems of the Automatization of Archives, Papers of the International Conference Warsaw, September 28 – 29, 2001*, edited by E. Rosowska, Warszawa 2002.

13. Matlak A., *Dyrektywa Unii Europejskiej dotycząca koordynacji pewnych aspektów prawa autorskiego i praw pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym*, [w]: gemini.miks.uj.edu.pl/~dkasp/am_dyrektywal.html.
14. Norman S., *Dyrektywa Rady Europy dotycząca koordynacji pewnych aspektów prawa autorskiego i praw pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym: omówienie*, „Biuletyn EBIB”, nr 6/2003, czerwiec, [w]: <http://ebib.oss.wroc.pl/2003/46/norman.php>. {zobacz także : www.ifla.org/IV/ifla67/papers/041-1673.pdf }
15. *Raport z Lund – koordynacja w zakresie dygitalizacji*, Toruń 2003.
16. *Rekomendacja No. R (2003) 15 Rady Europy o archiwizacji dokumentów elektronicznych w sektorze prawnym*, Za: Nałęcz D., *Europejska polityka dostępu do dokumentacji i archiwów*, Warszawa 2004, [w]: <http://www.archiwa.gov.pl/repository/archiwa/eupolityka.pdf> (dostęp 12 grudnia 2004)
17. Ronkowski P., *Information Society Programme of European Commission*, [w]: *Archives in the New Age. The Strategic Problems of the Automatization of Archives, Papers of the International Conference Warsaw, September 28 – 29, 2001*, edited by E. Rosowska, Warszawa 2002.
18. Śliwińska M., *Possibilities of cooperation between archives, Libraries, and museums in European projects. Supportive role of CULTIVATE project*, [w]: *Archives in the New Age. The Strategic Problems of the Automatization of Archives, Papers of the International Conference Warsaw, September 28 – 29, 2001*, edited by E. Rosowska, Warszawa 2002.
19. Wajs H., III DLM Forum 2002, „Archeion”, T. CIV, 2002.
20. Wajs H., *Współpraca krajów Unii Europejskiej po DLM – Forum*, „Archiwista Polski”, nr 3, 1998.

Polska:

1. Cisek R., *Dobra informacyjne w komunikacji elektronicznej i ich eksploatacja drogą elektroniczną ze szczególnym uwzględnieniem ostatniej nowelizacji prawa autorskiego w Polsce – wstęp do problematyki*, „Biuletyn EBIB”, nr 6/2003, czerwiec, [w]: <http://ebib.oss.wroc.pl/2003/46/cisek.php>.
2. *ePolska – 2006. Plan działań na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce*, Ministerstwo Infrastruktury, Warszawa 2002.
3. *ePolska, Plan działań na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce na lata 2001 – 2006*, Ministerstwo Gospodarki ???????
4. *Prawo Internetu*, pod red. Podrecki P., Warszawa 2004.
5. *Równość i sprawiedliwość*, Z prof. Andrzejem Bierciem z Instytutu Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk, członkiem Rady Legislacyjnej przy Prezesie Rady Ministrów, rozmawia A. Gontarz, „Computerworld”, nr 46, 15 XII 2003.
6. *Strategia informatyzacji Rzeczypospolitej Polskiej – ePolska*, Ministerstwo Nauki i Informatyzacji, Warszawa, maj 2003.
7. *Wrota. Wstępna koncepcja projektu*, Komitet Badań Naukowych, Warszawa, 11 XII 2002.

E-rząd:

1. *Czeka nas dużo pracy*, z Włodzimierzem Marcińskim, I radcą w Przedstawicielstwie RP przy Unii Europejskiej w Brukseli, rozmawiał A. Gontarz, „Computerworld”, nr 12, 23 III 2004.
2. Gontarz A., *Marzenia o e - rządzie*, „Computerworld”, nr 48, 30 XII 2003.

3. Kosieliński S., *Zaprogramować informatyzację*, "Computerworld", nr 26, 30 czerwca 2003.
4. Machura W., *E-urząd. Czy da się to zrobić po polsku?*, „e-Fakty”, nr 1, marzec/kwiecień 2004.
5. Marciński W., *eEurope – europejska marszruta*, "PC Kurier", 12/2001.
6. Salik H., *Wybrane przykłady e – administracji w Europie*, "Gazeta Wyborcza", nr 16, 20 I 2004.
7. Gontarz A., *Dokument to podstawa*, „Computerworld”, nr 39, 26 X 2004.
8. *e-Ofensywa*, "Sprawy Nauki", nr 4, kwiecień 2003.
9. Kubiak J., *Co począć z e-Urzędem?*, „e-Fakty”, nr 3, marzec/kwiecień 2004.
10. Machura W., *Urząd ze wszech miar wirtualny...*, „e-Fakty”, nr 4, marzec/kwiecień 2004.
11. Marcinek T., *Bardzo szybki obieg*, "Computerworld", nr 2, 13 I 2004.
12. Godlewski K., *E-otwarcie*, „Gazeta Wyborcza”, nr 4, 5 I 2004.
13. Jadczak A., *e-Strategia dla Polski*, „Computerworld”, nr 4, 27 I 2004.
14. Gontarz A., *Strony zamiast informacji*, „Computerworld”, nr 11, 16 III 2004.
15. Gontarz A., *W imię państwa*, „Computerworld”, nr 12, 23 III 2004.
16. Gamczyk P., *Droga do e-fiskusa*, „Computerworld”, nr 16, 19 IV 2005.
17. Salik H., *Polak daleko za Europą*, "Gazeta Wyborcza", nr 16, 20 I 2004.
18. Iszkowski W., *eEUforia 2010*, „Computerworld”, nr 18, 4 V 2004.

Komputeryzacja archiwów i bibliotek:

1. Baniecki A., *Problematyka informatyczna podczas VI Europejskiej Konferencji Archiwalnej we Florencji*, „Archeion”, T. CIV, 2002.
2. *Biblioteka multimedialna*, Materiały z III Ogólnopolskiej Konferencji Bibliotek Szkół Wyższych Niepaństwowych, red. J. Grzenia, Katowice 19 – 20 kwietnia 2001.
3. Choniawko A., *Niektóre aspekty opracowania akt w Archiwum Państwowym w Poznaniu przy wykorzystaniu techniki komputerowej*, „Archeion”, T. CIV, 2002.
4. Dobrowolski Z., *Nowe formy książki. Możliwości i zagrożenia*, „Przegląd Biblioteczny”, z. 3, 2001.
5. *Elektroniczna biblioteka dzisiaj. Efektywne wykorzystanie baz CD-ROM w sieciach komputerowych*, Materiały II Konferencji Górnośląskiego Konsorcjum Bibliotek Naukowych, Katowice – Opole 21 – 23 kwietnia 1999, pod red. B. Zajączkowskiej, Katowice 2000.
6. Filipowicz S., Peterman R., Wilmański M., *Kurs „Archives Automation” w Budapeszcie*, „Archeion”, T. CII, 2000.
7. Galuba R., Matelski D., *Zastosowanie techniki komputerowej w archiwistyce*, „Archeion”, T. 93, 1994.
8. *Historyk – Archiwista – Komputer. Historyk a nowoczesny system informacji archiwalnej*, Materiały z konferencji Toruń, 10 i 11 kwietnia 2003 roku, pod red. R. Degena i H. Robótki, Toruń 2004.
9. Jabłońska M., *Konferencja: Historyk – Archiwista – Komputer, Toruń, 10 – 11 Kwietnia 2003 r.*, „Archiwista Polski”, nr 3, 2003.
10. *Komputeryzacja archiwów, T. II: Problemy komputeryzacji archiwów: zagadnienia ogólne, opracowanie dokumentacji kartograficznej i technicznej w skomputeryzowanych systemach informacyjnych*, Materiały sympozjum, Toruń 15 i 16 grudnia 1994 r., pod red. B. Ryszewskiego, Toruń 1996.
11. *Komputeryzacja bibliotek naukowych w kontekście standardów oprogramowania bibliotecznego*, Materiały z konferencji ogólnopolskiej – Gdańsk 9 – 10 maja 1994 r., Gdańsk 1996.

12. *Komuteryzacja bibliotek a potrzeby użytkowników*, Kraków – Łopuszczna 16 – 18 maja 1995, Materiały konferencyjne, Kraków 1995.
13. Laszuk A., *Pobyt na stażu "Multimedia et reseaux: un nouvel acce aux archives"*, "Archeion", T. C, 1999.
14. Laszuk A., *Stan i perspektywy komuteryzacji archiwów polskich*, "Archiwista Polski", nr 3 – 4/2001.
15. Matelski D., *Seminarium komputerowe w Toruniu*, "Archeion", T. XCIV, 1995.
16. Nałęcz D., *Archiwa wobec wyzwań XXI wieku*, [w]: *Przełomy w historii*, XVI Powszechny Zjazd Historyków Polskich, Wrocław 15 – 18 września 1999 r., Pamiętnik, T. III, cz. 1, Toruń 2001.
17. Nałęcz D., *Rozwój archiwistyki a kształtowanie nowych potrzeb w zakresie edukacji*, "Archeion", T. CIII, 2001.
18. Nałęcz D., *Współpraca międzynarodowa archiwów państwowych*, "Archeion", T. C, 1999.
19. Nawrocki S., *Hiszpańskie doświadczenia w zakresie komuteryzacji archiwów*, "Archeion", T. XCIV, 1995.
20. Nawrocki S., *Komuter w służbie archiwalnej*, Poznań 1985.
21. Nawrocki S., *Narada w sprawie stosowania komuterów w archiwach*, „Archeion”, T. 93, 1994.
22. Nawrocki S., *Problem wykorzystania techniki komputerowej w archiwach zagranicznych ze szczególnym uwzględnieniem postępowania z nowoczesnymi nośnikami informacji*, [w]: *Archiwa polskie wobec wyzwań XXI wieku, Pamiętnik III Powszechnego Zjazdu Archiwistów Polskich, Toruń 2 – 4 września 1997*, T. 1, pod red. D. Nałęcz, Radom 1997.
23. Peterman R., *Internet w archiwach – moje impresje z „żeglowania”*, „Archiwista Polski”, nr 3, 2000.
24. Pevkur M., *Archival automation: changes in the work of archivist*, [w]: *Archives in the New Age. The Strategic Problems of the Automatization of Archives, Papers of the International Conference Warsaw, September 28 – 29, 2001*, edited by E. Rosowska, Warszawa 2002.
25. Pudłowski L., *Nowe trendy w archiwistyce amerykańskiej (na marginesie zjazdu Stowarzyszenia Archiwistów Amerykańskich)*, "Archeion", T. CIII, 2001.
26. Radtke I., *Komputer w służbie archiwistów belgijskich*, "Archeion", T. LXXVIII, 1984.
27. Robótka H., *Naukowe problemy związane z komuteryzacją archiwów*, [w]: *Przełomy w historii*, XVI Powszechny Zjazd Historyków Polskich, Wrocław 15 – 18 września 1999 r., Pamiętnik, T. III, cz. 1, Toruń 2001.
28. Rosowska E., *The Common Archival Heritage Project*, [w]: *Archives in the New Age. The Strategic Problems of the Automatization of Archives, Papers of the International Conference Warsaw, September 28 – 29, 2001*, edited by E. Rosowska, Warszawa 2002.
29. Rosowska E., *Z problematyki rozwoju archiwistyki współczesnej w świetle obrad kongresu w Sewilli*, "Archeion", T. CIII, 2001.
30. Ryszewski B., *Problemy komuteryzacji archiwów*, Toruń 1994.
31. Soszyński J., Woźniak J., *Zintegrowany system biblioteczno – informacyjny. Impresje użytkownika i wyjaśnienia specjalisty*, „Archiwista Polski”, nr 3, 2000.
32. *Stan i perspektywy komuteryzacji archiwów polskich*, Dyskusja odbyta w Toruniu 12 VI 2001 r. z udziałem Eugeniusza Borodija, Waldemara Chorążyczewskiego, Andrzeja Jabłońskiego, Henryka Krystka, Marka Kuczyńskiego i Bolesława Rassalskiego, „Archiwista Polski”, nr 3 – 4, 2001.
33. Tafiłowski P., *Internet – narzędzie pracy humanisty*, "Archiwista Polski", nr 3, 2000.

34. Wajs H., *Archiwa i nowoczesna technika*, [w]: *Tradycje i perspektywy nauk pomocniczych historii w Polsce. Księga pamiątkowa ku czci Profesora Zbigniewa Perzanowskiego*, pod red. M. Rokosza, Varia 345, Kraków 1995, s. 301 – 307.
35. Wajs H., *Archiwa wobec e – rządu i społeczeństwa informacyjnego*, [w]: *Archiwa i archiwisci w dobie społeczeństwa informacyjnego, Pamiętnik IV Powszechnego Zjazdu Archiwistów Polskich, Szczecin 12 – 13 września 2002 r.*, pod red. D. Nałęcz, T. 1, Toruń 2002.
36. Wajs H., *Internet w Archiwum Głównym Akt Dawnych w Warszawie. Po co?*, „Archiwista Polski”, nr 3, 2000.
37. Wilmański M., *Komputeryzacja archiwów w Szwecji w świetle wizyty łódzkiego archiwisty*, „Rocznik Łódzki”, T. 46, 1999.
38. Wojtkowiak R., *Możliwość wykorzystania lokalnych i światowych sieci komputerowych w promocji zasobu archiwalnego i wymianie informacji*, [w]: *Archiwa polskie wobec wyzwań XXI wieku, Pamiętnik III Powszechnego Zjazdu Archiwistów Polskich, Toruń 2 – 4 września 1997*, pod red. D. Nałęcz, T. 2, Warszawa 1998.

Problemy informatyczne, standardy:

1. Attenborough C., *SEAX – DAMA: opening public akses to digitizer archives*, [w]: *Archives in the New Age. The Strategic Problems of the Automatization of Archives, Papers of the International Conference Warsaw, September 28 – 29, 2001*, edited by E. Rosowska, Warszawa 2002.
2. Błażewicz A., *Technologiczne aspekty dostępu do informacji w środowisku elektronicznym*, [Praca magisterska napisana pod kierunkiem dr inż. Jana Andrzeja Nikischa w Instytucie Informatyki Politechniki Poznańskiej], [w]: www.wbc.poznan.pl/publication.226.
3. Cole T.W., Habing T.G., Mischo W.H., *Illinois DLIB Testbed Technologies for Converting Legacy Mathematics for Display on the Web*, to be presented at the MathML International Conference 2000.
4. Cole T.W., Mischo W.H., Ferrer R., Habing T.G., *Using XML, XSLT, and CSS in a Digital Library ?????*
5. Committee on Institutional Cooperation, Univeristy Archivists Groups (UAG), 2001, *Standards for an Electronic Records Policy*, [w]: www-personal.umich.edu/~deromedi/CIC/cic4.htm.
6. Day M., *Metadata In a nutshell*, „Information Europe”, 6 (2), Summer 2001, p. 11, [w]: www.ukoln.ac.uk/metadata/publications/nutshell/
7. Dorr M., Weber H., Medlicott A., *Digitisation as a Method of Preservation?, Final report of a working group of the Deutsche Forschungsgemeinschaft (German Research Association)*, European Commission on Preservation and Access, Amsterdam Commission on Preservation and Access, Washington, July 1997.
8. *Encoded Archival Description: Context, Theory and Case Studies*, edited by J. M. Dooley, Chicago 2004.
9. Fox J. M., *The EAD Cookbook*, June 2000.
10. Gajda W., *Jak formatować teksty?, PHP i wyrażenia regularne*, „Internet”, nr 7/03, lipiec 2003.
11. Habing T.G., Cole T.W., Mischo W.H., *Qualified Dublin Core using RDF for Sci-Tech Journal Articles*, Dublin Core – 2001, October 24 – 26, 2001, National Institute of Informatics, Tokyo, Japan.
12. Higgins R., *Standardized Languages for Data Exchange and Storage, The Encoded Archival Description: using SGML to create permanent electronic hand lists*, “Business

- Archives Principles and Practice”, no. 73, May 1997, [w]: www.dur.ac.uk/Library/asc/eadarticle.html.
13. Higgins S., Inglis G., *Implementing EAD: the experience of the NAHSTE project*, „Journal of the Society of Archivists”, vol. 24, no. 2, 2003.
  14. Hodge G., *Metadata Made Simpler: A guide for libraries*, NISO Press, 2001.
  15. Johnston D., *From Typescript Finding Aids to EAD (Encoded Archival Description): a university case study*, „Journal of the Society of Archivists”, vol. 22, no. 1, 2001.
  16. Kazienko P., *XML a sprawa polska*, „Chip Special. Poradnik Webmastera”, nr 11, 2002, s. 69 – 71.
  17. Kazienko P., Zgrzywa M., *Języki wyszukiwania w dokumentach XML*, MiSSI 2002. Multimedialne i Sieciowe Systemy Informacyjne, Materiały konferencyjne pod red. Cz. Daniłowicza, Wrocław 2002, s. 391 – 400.
  18. Kazienko P.: *Rodzina języków XML*, Software nr 6 (90) czerwiec 2002, s. 22-27.
  19. Kopacz T., *Hegemon informacyjnej dżungli*, „Computerworld Raport”, Czerwiec 2001.
  20. Łakomy M., *Zmienne oblicza metadanych*, „Computerworld”, nr 1, 6 I 2004.
  21. Mesanes J., Lupovici C., *Preservation Metadata – the NEDLIB’s Proposal* *Bibliothèque Nationale de France*, „Zeitschrift für Bibliothekswesen und Bibliographie”, 48. Jahrgang, Heft 3 – 4, Mai – August 2001.
  22. Milsread J., Feldman S., *Metadata: Cataloging by Any Other Name...*, “ONLINE”, January 1999, [w]: www.onlinemag.nel/OL1999/milstead1.html.
  23. Nahotko M., *Metadane – sposób na uporządkowanie Internetu*, „Bibliotekarz”, nr 7 – 8, 2000.
  24. Nahotko M., *Metadane. Sposób na uporządkowanie Internetu*, Kraków 2004.
  25. NISO Z39. 87 – 2002, AIIM 20 – 2002, *Data Dictionary – Technical Metadata for Digital Still Images*, June 1, 2002 – December 31, 2003.
  26. Pankowski T., *Selektywne rozpowszechnianie informacji z relacyjnych baz danych w postaci dokumentów XML-owych*, [w]: *Informacja. Wiedza. Gospodarka*, pod red. W. Pindlowej i D. Pietruch – Reizes, Polskie Towarzystwo Informacji Naukowej, Prace PTIN Nr 4, Warszawa 2001.
  27. Pietraszkiewicz W., *XML internetowa unifikacja*, „Internet”, 9/2004.
  28. Pietruszkiewicz W., *XML internetowa unifikacja*, „Internet”, 9/2004, wrzesień 2004.
  29. Pitti D.V., *Encoded Archival Description. An Introduction and Overview*, “D-Lib Magazine”, vol. 5, no. 11, November 1999, [w]: www.dlib.org/dlib/november99/11pitti.html.
  30. Prinke R.T., *Fontes ex machina. Komputerowa analiza źródeł historycznych*, Poznań 2000.
  31. Prinke R.T., *Terra rubrica – terra electronica. Najkrótsza historia metateksu*, [w]: *Nuntius vetustatis. Prace ofiarowane Profesorowi Jerzemu Wisłockiemu*, red. A. Bieniaszewski, R.T. Prinke, Poznań, <http://www.bkpan.pl/JW70/terra.htm>, 1998.
  32. REC – xml – 19980210, *Extensible Markup Language (XML) 1.0*, W3C Recommendation 10 – Feb – 98, [w]: www.w3.org/TR/1998/REC-xml-19980210.pdf.
  33. Sweet M., *The Internationalisation of EAD (Encoded Archival Description)*, „Journal of the Society of Archivists”, vol. 22, no. 1, 2001.
  34. Wajs H., *Konferencja w San Miniato: „Standard Opisu Archiwalnego dla archiwów europejskich – ISAD(G)”*, “Archeion”, T. XCVI, 1996.
  35. Wajs H., *Niektóre zastosowania standardu opisu archiwalnego ISAD(G)*, „Archeion”, T. 99, 1998.
  36. *Wskazówki dotyczące „dobrych praktyk” przy wdrażaniu EAD opracowane przez grupę doradcą RLG*, [w]: www.archiwa.gov.agad/docs/EAD-RLG.pdf.
  37. Zieliński G., *XML. Rozszerzalny język znakowań*, Warszawa 2000.

Komputery a historia (dyskusje itp.):

1. Duch W., *Otwarte środowisko badań naukowych dla humanistyki*, „Computerworld”, nr 21, 24 V 1993.
2. Hołówko J., *Zestrzelmy myśli w jedno ognisko...*, „Computerworld”, nr 22, 31 V 1993.
3. IDG/jac, *Otwarte środowisko badań naukowych*, „ComputerWorld”, nr 9, 1 III 1993. {skrót IDC/jac – pseudonim Dr. Hab. Jacka Połówko}
4. Jasiński T., *Komputer a perspektywy dyplomatyki polskiej*, [w]: *Tradycje i perspektywy nauk pomocniczych historii w Polsce. Księga pamiątkowa ku czci Profesora Zbigniewa Perzanowskiego*, pod red. M. Rokosza, Varia 345, Kraków 1995, s. 273 – 282.
5. Jurek T., *Jeszcze o metodzie wydawania średniowiecznych ksiąg sądowych (na marginesie artykułu Jacka S. Matuszewskiego)*, „Kwartalnik Historyczny”, T. 101, nr 1, 1994.
6. Kopczyński M., Matuszewski J., *O możliwościach i nieodzownej potrzebie zastosowania w naukach historycznych maszyny zwanej komputerem*, [w]: *Tradycje i perspektywy nauk pomocniczych historii w Polsce. Księga pamiątkowa ku czci Profesora Zbigniewa Perzanowskiego*, pod red. M. Rokosza, Varia 345, Kraków 1995, s. 254 – 271.
7. Matuszewski J., *Głupstwo stulecia – komputer dla humanisty?*, „Computerworld”, nr 35, 27 IX 1993.
8. Matuszewski J., *Czy w nauce historii jest już miejsce dla komputera?*, „Czasopismo Prawno – Historyczne”, z. 1 – 2, T. XLV – 1993.
9. Matuszewski J.S., *Historyk, źródło i ...komputer (na marginesie edycji Księgi Ziemskiej Kaliskiej)*, „Kwartalnik Historyczny”, R. C, nr 2, 1993.
10. Matuszewski J.S., *Źródło – komputer – historyk. (Na marginesie wydania księgi ziemskiej kaliskiej – początek czy koniec merytorycznej dyskusji?)*, „Kwartalnik Historyczny”, R. CII, nr 2, 1995.
11. Prinke R.T., *Historyk dla komputera. Dziesięć lat działalności Association for History and Computing w Polsce*, [w]: *Między wielką polityką a narodowym partykularyzmem*, pod red. J. Kiwerskiej i B. Koszela, Poznań 2002.
12. Wnęk K., (recenzja), *Teki Dworzaczka. Wersja CD – ROM*, „Studia Historyczne”, 1996.
13. Wyczański A., *Współpraca historyka z komputerem*, „Kwartalnik Historyczny”, R. LXXXIII, z. 1, 1976.
14. Zamorski K., *Historyk i komputer*, „Historyka”, T. XVI, 1986.
15. Zamorski K., *Polemika do artykułu: Otwarte środowisko nadań naukowych*, „ComputerWorld”, nr 14, 5 IV 1993.